

HONRÉM avuy las columnas de nostre periódich ab lo modelo de prelats, y de prelats católichs é intransigents, Excm. é Ilm. Dr. D. Joseph

Caixal y Estradé, Bisbe que fou de la Seo d' Urgell y Príncep d' Andorra.

A continuació insertém un limitadíssim extracte biogràfic de la seva vida (1).

Don Joseph Caixal era fill de la parroquia de Vilosell, província de Lleyda, y Arquebisbat de Tarragona, ahont va veure la llum en l' any 1803.

Durant la guerra dels set anys, va admirar als veïns de Berga pel zel ab que 's consagraba á la curació dels ferits d' un y d' altre bando.

Quant lo famós bieni progressista va ser desterrat á Aubeña (Balears), y allí va escriurer la obra *Veni-mecum*, com poch avants havia escrit ab lo P. Palau la *Lucha del alma con Dios*.

Posseïa perfectament lo francés y l' italiá y era clàsich en l' idioma llatí.

En l' any 1853 va ser consagrat en Tarragona, Bisbe de la Seo.

Lo Bisbe Caixal es un dels que ha obtingut ab preferència 'ls atachs dels enemichs de nostra bandera.

Conegut per sas ideas tradicionalistas,

fou elegit Senador en 1871, per Tarragona, lo qual unit á que ab santa francesa defensá sempre las puras é intransigents doctrinas de l' Iglesia, motivá

perar als lliberals, que desde llavors van pintar al venerable Prelat ab los colors de sectari.

Quant lo siti de la Seo d' Urgell, en Juliol de l' any 1875, lo senyor Caixal va intentar per dos vegadas sortir de dins del círcul format per las tropas lliberals, pero sempre en va, per no quedar un sol pas lliure.

Obligat per aquesta circunstancia, va resignarse á ser, moral y materialment, blanch de las iras dels lliberals, y durant lo siti en la ciutat primer, y després en lo fort de la ciutadella, va esperar lo final d' aquell, y junt ab tota la guarnició carlista caigué presoner de guerra al rendirse la plassa y fortalesas.

Per concessió del Gobern espanyol, qui va imposarli la condició de no tornar més á Espanya, passá á Roma, y allí, pobret, pero virtuós é intransigent com en tota sa vida, morí en lo convent de Sant Adrià de la Ciutat Eterna, l' dia 26 d' Agost de 1879.

Sos restos mortals descansen actualment en la capella de sant Armengol de la Catedral d' Urgell.

Ditxosos los que sápigan imitar, ja en la alta jerarquía de l' Iglesia, ja entre 'ls seglars, las virtuts que resplandeixen en los actes tots del sant Prelat, enemic acérrim del Liberalisme en todas las seves manifestacions.

Felís sa ànima, que piadosament pensant descansa en la pau de Deu!

(1) En lo segon tomo de la obra *Album de Personajes* Carlistas, qual primer quadern se repartirà dintre pochs dies, apareixerà, ajudant Deu, ampliada la biografia de aquest venerable Prelat.

EXCM. É ILM. DR. D. JOSEPH CAIXAL Y ESTRADÉ.

que Don Carlos lo designés com á Capellá castrense dels seus exèrcits.

No hi ha que dir que acte tan senzill y corrent en l' exèrcit espanyol, va exas-

TELEGRAMAS.

Ab motiu de la celebració del Jubileu Sacerdotal de nostre Sant Pare Lleó XIII, Lo CRIT DE LA PATRIA envia à Roma l' següent:

«Cardenal Rampolla. Vaticano. Roma.
»Director, editor, redactores, col·laboradores y abonados periódico católico de Barcelona Lo CRIT DE LA PATRIA, felicitan calorosamente Su Santidad per Jubileu Sacerdotal y piden humildemente bendicion apostólica. — Director : Francisco Oller.»

Sa Eminencia l Cardenal Rampolla, Secretari d' Estat de S. S. Lleó XIII, s' ha dignat contestar ab lo que segueix:

«Director Lo Crit de la Patria.

Barcelona.

Roma, 2, 9, 45 S.

Su Santidad, agraciado respetuosas felicitaciones, le bendice con editor, redactores, col·laboradores y abonados su periódico.

M. Card. Rampolla.»

FELÍS PRESSAGI.

Ho es, sens dupte, la manera que tenim de comensar l' any. En primer lloc la benedicció que nostre Sant Pare Lleó XIII s' ha dignat enviarnos per conducte del eminentíssim Cardenal Rampolla, nos ha omplert de goig, y feliçantnos, no podém menos que fer nostra felicitació extensiva á los il·lustrats col·laboradors que s' han dignat y s' dignan ab sos treballs, fer atractiu y agradable nostre modest Setmanari y á los suscriptors per son laudable empenyo en sostener ab son favor una publicació que no ha perdonat medis ni ha mirat respectes pera lluytar contra 'ls enemichs mansos ó fieros de la religió de Deu, contra 'ls que, com á conseqüència de lo primer, ridiculisan y combaten la Monarquía cristiana y lo Rey llegítim y com efecte de una cosa y altre deshonran la Patria y la escarneixen, ab cinich descaro anomenantse aymants fills seus. Aixó ha combatut y combatirà sempre Lo CRIT DE LA PATRIA. Sembla que per lo lloc humil que ocupa en la premsa, sos tiros habian de ser inútils y sos esforsos pólvora en salvas. Per ventura ha demostrat lo contrari. Massa sabém y saben tots de sobras, que ha arrancat la careta als mestissos; contesti sino *El Criterio Católico* que s' ha vist obligat á cambiar de administració per lo *tolle, tolle* que axecarem esbombar als quatre vents que era editat per un editor de obras masónicas un periódich de escassa suscripció redactat per vergonya dona dir-ho! per uns quans sacerdots il·liberals, que tenen amistats perilloses ab masons y demés sectaris, com ells, del il·liberalisme tan repetidas vegadas condemnat per la Iglesia; bastant habém demostrat nostres brios presentant als ulls del poble la ridicule y perniciosa Masoneria tal qual es; de sobras s' ha vist l' efecte que ha causat als il·liberals nostra decidida lluita, atrayentnos l' odi de tots ells y essent lo blanch de sos atachs. Precis es confessar-ho; ferm habém lluyt contra tota classe de enemichs, mes are, alentats ab la benedicció de nostre estimadíssim Pare Lleó XIII, nos estimula

aquella de tal manera, que declarém, si cab, ab mes fermesa que avants, guerra sens trevas ni quartel al il·liberalisme, ja s' presenti ab la careta de religió, ja ab la feresa dels més encarnissats enemichs de la mateixa.

La multitud de estimats germans de propaganda que combatint ab valor heróich, en defensa dels drets més sagrats, nos animan á secundarlos y la protecció que cada dia més nos dispensan nostres amichs favorint nostra publicació, nos pressagian que prompte podrém veurer realisadas nostras més constants aspiracions. Nosaltres, en canvi, procurarém satisfet á tots, redoblant nostres esforsos y fent que ab las milloras, antes en projecte, are en realitat, sia nostre Setmanari un soldat de fila, més ferm, més decidit y més temut que may de la gent il·liberal.

Res temém: nostre bandera será sempre la de la Iglesia y la tradicionalista; y nostres crits, los de

¡Visca l' Papa!

¡Visca l' Rey!

¡Guerra al Liberalisme!

J. Sanromá y R.

VENERABLE RECORT.

Quan en mitj de las penalitats y desenganyos de la vida trobém un mortal que separantse de la general condició d' aquestos es virtuós entre 'ls corromputs, conseqüent entre 'ls volubles y aymador de la intransigència á pesar d' estar rodeijat de homes de criteri elàstich que ab facilitat pacten ab l' enemich, no podém menos que inclinarnos devant del que personofica la virtut, la conseqüència y la entresa en un temps en que tan poch abundan; mes quant la mort implacable 'ns roba un d' aquestos homes admirables, conservém d' ells un recort tan més agradable, quan major va ser sa puresa de vida y constància en sas doctrinas.

Modelo de catòlichs intransigents y de prelats zelosos fou l' venerable Bisbe Caixal, ab qual retrato adorném la primera página del present número, y si en vida va admirarnos per las sevas raríssimas qualitats, avuy que tan precisa portar á la memoria l' recort dels homes que 'ns han ensenyat lo camí de la Vritat y de la Justicia, incliném lo front al pronunciar lo nom d' un prelat insigne, d' un apóstol intransigent, d' un màrtir per las sevas creencias, que sostingué puras e inmaculadas des sa entrada en lo mon fins lo moment que 'ns va abandonar, pero no sens que deixés la bona memoria que deixan quants ab valor y fermesa han lluytat constantment sens traicions ni apostasias per la Religió de Cristo.

Per fortuna, ni llavors era sol en sa intransigència l' Bisbe Caixal entre 'ls Prelats espanyols, ni ho fora avuy encara que visqués, pues no ja son digníssim successor lo molt venerable y sempre zelós Bisbe Casañas, manté en tota sa vivor lo foch sant de la intransigència santa, mostrantse digne continuador de la missió que ab sa sanch sellà l' màrtir Bisbe viatgat Strauch, sino que respectable número de fervorosos prelats de l' Iglesia espanyola lluytan en lo mateix camp, á un mateix punt conduheixen sos esforsos e incansables trevallan

pel restabliment del regne de Jesucrist sobre la terra.

Ja que avuy se 'ns presentan casos aislats de transigència y de debilitat ahont menos deurián esperarse; puig hem arribat á que diuents falsament alguns depositaris de las tradicions de nostra bandera, tan fàcils son en concedir-sas amistats y en aliarse ab los enemichs de nostra fe, creyem oportú fer present la memoria d' aquells que 'ns deuen servir de nort y de guia en lo camí de la vida, y així com en l' element polítich tenim sempre devant nostre la respectabilissima figura de don Cándido Nocedal, quals petjades procurém seguir, en l' element religiós creyem modelo digne de ser presentat al clero, prelats y a tots los dignitaris de l' Iglesia de Cristo, al home esforçat y hasta la mort conseqüent, don Joseph Caixal y Estradé, que zelós del bé de las ànimes com pochs, y com ningú vetllador constant de las ensenyansas catòlicas, se sacrificà per son Deu, quals furs han de defensar sempre sos Ministers; per sa Patria, á la qual estimaba ab amor inmens; y per son Rey, pues creya molt y molt bé, que tot bon catòlich ha de voler pera la patria un Rey que juri defensar y defensi fins a morir la bandera de la Iglesia Catòlica, Apostòlica y Romana.

F. de P. O.

EN HONOR DE SANT CLAVER.

Lo M. I. S. Vicari Capitular y Gobernador eclesiástich de la Diócesis de Solsona desitjós de promouer la celebració de festas en honor del Beato Pere Claver ab motiu de llur pròxima canonisació ha constituit al efecte una Junta en la que baix sa Presidència figuran, entre autres personas distinguidas de dita ciutat, lo Reverent Dr. D. Feliu Sardà y Salvany, Pbre. lo M. R. P. Provincial de la Companyia de Jesús d' aquesta Província, lo Reverent P. Superior de la Casa Missió del Puríssim Cor de Maria de Solsona, lo Pare Visitador de la Vble. Tercera Ordre franciscana, lo M. I. Sr. Arcalde y dos Srs. Canonges d' aquella Catedral en representació del Capitol. Tenen ademés lo caràcter de Vocals corresponents pera secundar los treballs de la referida Junta y promouerlos en llurs respectivas regions los Presidents de las Academias de la Joventut Catòlica de Barcelona, Lleida, Tortosa, Vich y Seo d' Urgell y del Centre catòlich de Girona; la Joventut Catòlica de Solsona ha sigut designada com á Comissió executiva de los treballs qu' exigirà lo bon èxit de tan piadosa empresa. Baix tals auspícies no dubtem que la canonisació de l' insigne jesuita y missioner català donarà lloc á espléndidas manifestacions de la fe y pietat fervorosa dels catòlichs del Principat y de tota Espanya, puig á tota ella pertany la gloria de haber contat entre sos fills l' «Apóstol dels negres.»

ACTE IMPORTANT.

De nostre estimadíssim company *El Siglo Futuro*:

«El dia 14 del próximo pasado mes se presentaron á Don Carlos de Borbón el general

Cathelineau, José de Bourg y el conde d' Audigné, á saludarle en nombre de los legitimistas franceses fieles á la bandera blanca, que sustentan las tradiciones francesas en toda su integridad y no quieren transigir con ningún género de liberales, como á heredero legítimo de la corona de Francia.

»Sabedores por el telégrafo de que los franceses, á quien directamente incumbía, han publicado ya su mensaje y la respuesta de Don Carlos, ya podemos publicar la traducción oficial y auténtica de ambos documentos.

«Mensaje leido al señor Duque de Madrid, en Venecia el 14 de Diciembre de 1887, en nombre de los legitimistas de Francia, por el general Cathelineau, acompañado de los señores José du Bourg y conde Mauricio d' Audigné, antiguos secretarios del señor Conde de Chambord:

»Señor:

»En nombre de los legitimistas franceses que nos han elegido por representantes al recibir la noticia de la muerte de vuestro augusto Padre, venimos á depositar á vuestros pies nuestro pésame y nuestros homenajes de respeto, y á saludar en vuestra persona al heredero de nuestros Reyes.

»Nuestra ley secular, Señor, nos conduce hasta Vos directamente, á pesar de los lazos que os unen á vuestra querida España, donde

tantos leales aclaman vuestro nombre, y reclaman vuestra presencia.

»Erais, por la abdicación de vuestro padre, Rey de España; su muerte os consagra Rey de Francia.

»Pero el designio de la Providencia no es tanto, Señor, el ofreceros dos coronas, como el señaláros á la Revolución, entronizada hoy en las dos naciones que dieron ejemplo en las pasadas edades de mayor sumisión á Dios y al Rey, y conferiros la investidura de combatirla y de vencerla, á las órdenes del Cristo, vuestro caudillo y el nuestro.

»Desgraciadamente, Señor, vuestras precedentes declaraciones no nos permiten abrigar la esperanza de que reivindiqueis personalmente vuestros derechos al trono de Francia; pero estamos, sí, persuadidos de que cumplireis con el deber de afirmarlos, y de reservar los que correspondan á los Príncipes de la rama primogénita de los Borbones.

»De esta suerte recibirán nueva sanción la vitalidad y la fuerza de nuestra antigua ley sálica, y podremos esperar con menos impaciencia que llegue el día en que la obra admirable de restauración de la Monarquía cristiana, inaugurada por el señor Conde de Chambord, nuestro llorado y amadísimo Rey, y con su muerte interrumpida, pueda reanudarse por uno de sus legítimos sucesores.

»Robusteced nuestra fe, fortificad nuestra esperanza, y muchos realistas descarriados volverán á combatir al lado nuestro, bajo la bandera de Juana de Arco, por la causa de Dios, del Rey y de la Patria.

»Señor:

»En vos saludamos la sangre de san Luis, de Enrique IV y de Luis XIV, vuestros antepasados.

»¡Que Dios os asista, para dicha de Francia y de España!

»¡Viva el Rey! ¡Viva la bandera blanca!»

«Respuesta del Señor duque de Madrid al mensaje de los legitimistas franceses. (Venecia 14 Diciembre 1887.)

»Gracias, señores, por las protestas de abnegación y de fidelidad contenidas en vuestro mensaje, y especialmente por las palabras de pésame dictadas por la muerte de mi amado Padre.

»Ya sabía yo que las más duras pruebas no habían podido disminuir vuestra fe ni quebrantar vuestra entereza.

»Felicito á los legitimistas franceses que han elegido como intérprete al nieto de uno de los más gloriosos jefes de las memorables guerras de la Vendée, al ilustre realista que mereció, por sus servicios personales, el honor de llevar

LO CRIT DE LA PATRIA.

La Academia de la Juventud católica de Barcelona, anhelaba dar á conocer al público su pensamiento, y lo hace en el momento de poder decir que está ya en vias de ejecución, por más que sean necesarios todavía algunos meses para quedar terminada la obra.

El trabajo es improbo y por todos conceptos difícil; espera, en cambio, esta Academia corresponder debidamente á la confianza que en ella depositaron los señores suscritores al hacerla depositaria de su ofrenda. Y será el dia de su mayor satisfacción aquel en que, Dios mediante, podrá poner en manos del Dr. D. Félix Sardá y Salvany, Pbro., su inmortal obra en la forma descrita.

Barcelona, fiesta de la Inmaculada Concepción de María, de 1887.—*Juan de Torrents y Font*, Presidente.—*Dr. Antonio Riu*, Pbro., Conciliario.—*Mariano de Montoliu*, Vicepresidente.—*Manuel Maciá*, Tesorero.—*Joaquin Dalmau y Fiter*, Bibliotecario.—*Carlos de Llanza*, Conservador.—*Juan de D. Trias y Giró*. Vocal, Presidente de la sección de Ciencias morales políticas.—*Guillermo J. de Guillén*, Vocal, Presidente de la sección de ciencias exactas y de industria y comercio.—*Isidoro Pujador y Faura*, Vocal, Presidente de la sección médico-farmacéutica.—*Jaime Nogués y Taulat*, Vocal, Presidente de la sección de Bellas Artes y Literatura.—*Antonio Llor*, Secretario 1.º—*Tomás de A. Feliu y Pavia*, Secretario segundo.

UN MISSATJE.

Nostre germá de Madrid *El Siglo Futuro* está recullint firmas pera remetrer á Sa Santedat. Lo plasso d' admissió termina 'l 15 del pre-

sent mes, y ja 's contan á mils las recullidas.

Precisa, per tant, que aquells que encara no haigin firmat, ho fassin avans de la fetxa indicada, remetent los plechs, que han de ser en paper de barba, á dit periódich, al *Correo Catalan*, ó á nostra Administració.

La firmas deuenen anar sense rúbrica.

DIVENDRES.

Quant encara no clareja
Ma cambra lo naixent sol
Y ja sota la finestra
Sento 'l festiu rossinyol,
Que saltant per las aubagas
Las aubagas del jardí,
Me desperta tots los días,
Refilant al dematí;
Avants qu' aquella son dolsa
Que als ganduls no deixa mourer
Fins que 'l sol los trau del llit,
Mas parpelles torne á clourer,
Me llevo (sense plorar)
Me vesteixo (sense teta)
Dos ó tres grapadas d' aigua

Y m' deixan la cara neta.

Posat de genolls en terra
Faig lo senyal de la Creu
Y 'n prego á Deu, á la Verge
Y á Sant Carlos Borromeo.

Y al tritlleix de la campana
Que fa al puntejar lo dia
Matinal toch de oració,
Ne reso l' Ave María.

Me fico la boina blanca
Y ab lo sabre en lo costat,
La bandera en la ma esquerra
Y 'l bigoti cargolat,

Cada setmana al divendres
Vaig á veurer als lectors
Del CRIT DE LA PATRIA y dirlos,
...¡ Bon dia tingan, senyors!

Lo Carlí de la vinyeta.

CANTARELLAS.

Si may te preguntan qu' ets
los respons ab arrogancia:
voluntari de Don Carlos
lo mateix en pau que en armas.

Carlistas foren mos avis
y ho son mos pares de cor,
y carlista jo vull serne;
carlista fins á la mort.

J. V.

BIBLIOGRAFÍA.

Modo de bien vivir.—Es un bonich tomo en 8.ª que consta de 256 páginas de esmerada y clara impresió.

No necessita la obra que 'ns ocupa, cap recomanació, puig lo nom solsament del autor l' hi dona tanta importància, que son fluixos tots los elogis que d' ella podrian ferse.

Es feta per sant Bernat y traduhida modernament per lo missioner apostòlic D. Plàcid Villarrubias. Molt à la lleugera habém llegit alguns capítols y en ells s' admira lo castís del llenguatge, la pulcritut de la traducció y l' estil místich y serio que, com es natural, es necessari en obras com la que 'ns ocupa.

Pera las personas cridadas al estat religiós, es un dels mellors documents que pugan se 'ls hi útils pera la pau y fervor de l' ànima.

Se ven en aquesta Administració al preu de 2 pessetas.

La Rialla.—Es una joguina cómica-lírica escrita en vers per F. P. B. y posada en música per M. T. S.

Titol més adequat no podia darli l' autor, puig en lo desarollo de las escenes l' espectador no pot menos que deixar esclatar la rialla per sa graciositat.

La Rialla es ben be una obra que mereix ocupar lloc entre las més divertidas que 's representan en las societats catòlicas, puig es especialment adequada per aixó. Los versos bastant ben tallats. La música molt apropiada y expressiva, va al final de la lletra.

Al felicitar als autors, recomaném la obreta als centres catòlichs que tingan aficionats al teatre.

Se troba de venta en aquesta Administració al preu de 1 pesseta 50 céntims.

La Buena Semilla.—Es un nou método de lectura, que acaba de publicar l' il·lustrat professor D. Joaquim Batet. Lo método, á nostre entèndre, es facilíssim pels nens que comensan á apendre de llegir.

Los caràcters de lletra de tots tamanyos y la claretat dels mateixos, lo fan accessible, encara als més distrets y enjogassats.

Disminuïntse progressivament lo carácter de lletra en cada capítol, arriba 'l deixeple des de l' abecedari fins al últim, á sapiguer lleigir ab bastanta correcció.

Fa especialment recomenable la obreta, sa lectura moral, instructiva y recreativa. Dedicada á las escolas catòlicas de 1.ª ensenyansa, es ja en molts d' ellas adoptada de text y nostre vot es de que s' adoptés en totes.

De venta al preu de 60 céntims. Pels mestres que l' adoptin en las escolas á 40.

Poden dirigirse á aquesta Administració.

Cuestión social ó sea El Socialismo, sus causas y medios para impedir su desarrollo.—Així se titula un folleto moral degut á la ploma de D. Martí Fossas. Es altament interessant en las lluytas que sostén contra 'ls errors moderns, á tota persona y de grant utilitat pera 'ls centres moralisadors y catòlichs.

Es tractat ab molta claretat y órdre, y son estil es agradable per sa correcció y bon llenguatge.

Se ven al preu de 25 céntims.

La Cruz del Redentor.—La obra que ab aquest títol editaba per entregas D. Joan Muñoz Sanchez, (Fúcar, 3, Madrid,) está ja terminada.

Habém rebut las últimas entregas y en aquelles, com en las altres, habém vist sa importància històrica y sa bonica forma novelesca; sos animats diàlechs y las més hermosas narra-

cions; sa forma agradable y castissa y son fondo filosòfich y moral.

Al autor, D. J. Conde de Salazar, lo felicitém per sa obra que mereix nostras recomanacions; y al editor D. Juan Muñoz Sanchez l' hi agrahím la atenció que l' hi hem merescut, enviantnos la obra.

* * *

Ha visitat nostra Redacció la *Revista Católica* que 's publica en Alcoy. Agrahím la atenció y considerantlo des d' are com á estimat company de propaganda queda estableert lo cambi.

* * *

Igualment nos han visitat las importantíssimas revistas, *Mensajero del Corazón de Jesús*, edició grant y petita, *Dogma y Razón*, *Santa Teresa de Jesús* y la ilustrada publicació de Léo Táxil, *Los Misterios de la Francmasonería*.

Se suscriu en la Administració de nostre setmanari.

* * *

La Exposición Vaticana ilustrada, qual últim número habém rebut, conté lo següent sumari:

TEXT.—La Lámpara votiva del Jubileo sacerdotal de Leon XIII.—Letras de Su Santidad.—El escudo nobiliario de Leon XIII y su simbolismo.—Las Exposiciones Vaticanas, III.—La mitra preciosa, regalo del Emperador de Alemania.—La estola pontificia, regalo del Patriarca de Cilicia.—Las fiestas jubilares.—Los anillos pastorales regalados por el Sultan de Turquía y por la Reina Regente de España.—Alejandro VI y el descubrimiento de América.—La galeria del Oeste en la Exposición Vaticana.

GRABATS.—Lámpara votiva del Jubileo sacerdotal.—Campana de id.—Mitra preciosa regalada por el Emperador de Alemania.—Estola pontificia regalada por el Patriarca de Cilicia.—Anillo pastoral regalado por el Sultan de Turquía.—Anillo pastoral regalado por la Reina Regente de España.—Galería del Oeste en la Exposición Vaticana.

TRISTA NOVA.

La Unio Católica, fa pochs días doná per certa la noticia de que había mort lo venerable Bisbe de Tarazona. Molts periódichs liberals seguit los falsos principis de la *Unió*, la seguiren també en la farsa y donaren també per mort al insigne Prelat de Tarazona.

El Siglo Futuro desmentí la falsa noticia, si be afirmà que l' ilustre Bisbe estava malalt. De pena nos omplirem al saber tant trista nova, pena que s' ha augmentat molt més al rebrer afí de nostre estimat amich lo senyor Canonge Magistral de aquella Basílica, lo següent telegrama que copiem literalment:

«DIRECTOR DE LO CRIT DE LA PATRIA»—Barcelona.
«Tarazona 4 á las 10'10 mañana.»

«Retroceso enfermedad Obispo. Està grave. Redoblen oraciones.

Figols.»

Després de transcrit lo anterior telegrama, sols nos resta encareixer en gran manera á tots nostres lectors que redoblin las oracions, que preguin á Deu per la salut de un dels més insignes Pastors de la Iglesia; pel home més odiat per la gent liberal, desde Pidal que l' hi digué *viejo chocho y acoecedor*, hasta 'l més repugnant zorrillista.

Lo senyor Bisbe de Tarazona es una gloria

de la Iglesia y enalteix en extrém l' Episcopat espanyol. Preguem per ell, preguem ab fe y confiança, y no hi ha dupte que Deu 's dignarà escoltar nostras oracions concedintnos la vida de tant estimat Pastor.

Nos ha sigut remés de Madrid, lo següent suelto, que, pera que no perdi res de sa originalitat lo publiquem en lo mateix llenguatge:

«El valiente periodicucho que no sabe atacar sino á indefensos sacerdotes y débiles monjas, pero, eso sí, con invectivas soeces y estilo tabernario, el asqueroso reptil madrileño titulado *El Motín*, ha demostrado una vez más hasta donde llega en valentía y hon...radez. Condenado en causa por injurias y calumnia inferidas al venerable anciano que rige felizmente la diócesis de Badajoz, no sin largo trascursu de tiempo en la tramitación de la causa, hubo de ordenarse á aquél periódico que publicase las sentencias condenatorias y á pesar de que al publicar el suelto injurioso no reparó en hacerlo en la primera plana y como asunto de toda preferencia, la vindicación de la ofensa era ya otra cosa y por esto sin duda relegó la publicación de dichas sentencias á la 4.ª plana donde en letras tamañas como su vergüenza ó sea invisibles... salió del paso, por no decir que cumplió. Eso sí; luego con blasonar de honradez á toda prueba y de bravucón con sacerdotes y monjas se quedan sus lectores contemplando boqui-abiertos al nuevo Manolito Gazquez.»

NOVAS DE LA SETMANA

Cumplint las instruccions del Excm. Sr. Marqués de Valde-Espina, la gran comunió tradicionalista s' ha associat unánime á las festas del Jubileo de Sa Santedad Lleó XIII, celebrant lluhidíssimas funcions religiosas, enviant mils telegramas de adhesió y fent públicas manifestacions d' entusiasme.

Nostre sempre benvolgut company de Girona *Lo Rossinyol*, se retira, anunciant en cambi, pera dintre poch, la aparició d' un nou setmanari tradicionalista.

Lamentém de tot cor las causes que motivan la mort de tan valent periódich, que incansable en sos atachs quan aquests tenia que dirigir-los á enemichs franchs y leals, no 's creu capás, diu ell en son despido, de lluytar ab los que dihentse carlistas y tradicionalistas (pero no intransigents) com nosaltres y vivint la nostra vida, son lo destorb més gran pera 'l triunfo dels ideals que defensém.

Sentim que tan apreciable germá no 'ns vulgui ajudar á desenmascarar hipòcritas.

En lo passat dilluns va rebrer lo sant Viàtich nostre distingit corregigionari y estimat amich lo Coronel D. Juan Camps, que está sufrint una grave enfermetat.

De cor li desitjém un prompte y complert restabliment, si aixís li convé.

Després de brillants oposicions, ha merescut las plassas de xantrę y baix de capella de l' Iglesia parroquial de Ntra. Sra. del Pi, en esta ciutat, nostre estimat amich y corregigionari D. Joseph Campreciós.

No podém menos que felicitar per aquests

nous càrrechs al Sr. Campreciós, seguríssims de que 'ls desempenyará á la perfecció.

*
Nos participan que l' Ateneo de S. Lluis Gonzaga, de S. Andreu de Palomar, celebrá ab extraordinaria pompa festas en honor á Sa Santetad Lleó XIII.

Per lo matí fou concorreguda en extrém una solemne Comunió general. A las 10, ofici á tota orquesta y coro de la societat, predicant lo Reverent P. Mir de la Companyia de Jesús. Se guarniren los balcons del Ateneo ab domassos. També hi hagué per la nit lluminarias y foehs artificials. Llegírense en una lluhida vetllada que celebraren, varias poesías, entre las quals s' hi compe la que vegé llum en lo número passat de nostre Setmanari, dedicada al Papa.

Observém que l' Ateneo de S. Lluis, no necessita que se l' animi, puig es dels primers en donar exemple de iniciativa.

*
Per excés de material no ha pogut aquesta setmana publicarse la secció de *Cridorías*. En *Batllori Picafort* guarda pues lo pebre pera las próximas.

VARIETATS.

LO MELLOR RECORT DE MA VIDA (1).

Corria l' any 1860. Apassionat en tots los meus afectes, y com es immens l' amor que sempre he sentit envers la causa del Papa, vaig acudir á Roma a pendrer part en la memorable campanya pontifícia. Tenia llavor 16 anys. La meva mare i pobre mare! que miraba ab horror las guerres, me donà, no obstant, permís pera allistarme com suavo, perque era la seva idea que si moria son fill, tindria la familia un màrtir. No puch recordar sens que las llàgrimas vinguin á mos ulls, la trista y commovedora escena que precedí á nostra separació. Ja en lo vapor que debia condutxirme á Civitavecchia, «fill meu! me digué, jamay oblidis las ideas que vos pares t' han inculcat. Sigas bò, sigas dòcil á vos superiors; lluya com bon soldat, no t' guihi jamay la venjansa; sigas molt devot de la Verge, qu' Ella no t' desamparará y sobre tot... — y aquí redoblá son plor... — sobre tot no t' oblidis de vos pobres pares y germans que quedan aquí pregant per tú...»

Rebé la benedicció del pare y de la mare, besà á aquests y á mas germans, y pochs minuts després tornaban ell's al port, y passada una hora lo vapor emprenia la marxa ab rumbo á Civitavecchia; y plorant amargament dirigia jo per última volta ma vista envers la ciutat en que hi deixaba mas caras afecions.

Als dos dias arribá á Civitavecchia, d' ahont vaig marxar inmediatament pera Roma.

Al s' endemá de ma arrivada á la capital del Cristianisme, anà á agenollarme als peus del Sant Pare, qui m' entregá pera la meva mare un recort consistent en un autògrafo seu, que fou rebut ab sant amor y ardent entusiasme.

Allistat ja, vaig marxar á reunirme ab lo meu batalló, qu' era l' que estava á las inmediatas ordres de 'n Pimodán.

(1) Per més que fantàstica aquesta relació, puig l' autor no te més anys que 'ls que han transcorregut desde la memorable campanya pontifícia, es exacte en molts de sos detalls, fetas las convenientes sustitucions de noms, temps y lloc.

Lo referent al autògrafo es rigurosament històric, ja que l' autor posseix lo que per mediació del que fou venerable Bisbe de Barcelona D. Pantaleon Montserrat y Navarro, va remetererhi á sa mare (Q. D. G.), S. S. Lo Papa Pio IX.

No feya encara dos setmanas que estaba en las filas pontificias, quan se donà la celebre batalla de Castelfidardo, en la qual si be sortieren vencedors los piemonteses, no obstant, se mereix considerarre tal victoria seva com una verdadera derrota.

Comensà l' foeh nostra artillería, logrant obrir bretxa en las filas enemigas, las quals compunt triple número de combatents, no sentian lo valor que dona la fe, y l' ardor de que anabam animats tots los que militabam en lo camp de la Religió.

Distribuïdas las forces de infantería coronaban las alturas, ocupant lo plà la caballería. Als pochs disparos fets per l' atronador canó, arrivà al mateix temps la fusellería, y un foeh granejat de nostra part contestà al no menos vigorós que 'ns dirigian los piemonteses. Los que no han assistit á una batalla no podeu formarre una idea de lo que era alló.

Lo meu batalló que, com he dit antes, estava á las inmediatas órdes de 'n Pimodán, había sigut destinat á coronar una altura desde la qual dominabam al exèrcit enemic. Lamoriciére ab lo gros de nostras forces ocupaba la planura.

Donada ja la veu de foeh, lo retumbant estrepit produxit per los disparos de la artillería junt ab las repetidas descàrregas de fusellería, atronaban los aires.

Lamoriciére montat en un briós cavall, sembla lo geni de la guerra. General en jefe del exèrcit pontifici, cuidaba de que l' mellor órde regnés en nostras filas y de que las sevas ordres fossin inmediatament executadas. L' exèrcit enemic semblaba disposit al no cedir. Per nostra part, á la hora del combat, yá pesar dels varios assalts que habíam tingut que resistir en nostras posicions, no habíam perdut un sol pam de terreno.

Pimodán, ab sa paraula y ab son exemple, á tots nos alentaba. «fills meus, deya, Deu està ab nosaltres. Animo y lluytém resolta y heròicament, que l' que mor aquí va directament al cel. Joves meus, i visca l' Sagrat Cor de Jesús! i visca Pio IX! y... i avant!...»

Un batalló de cassadors vingué á reforsar nostra posició, que, per ser molt important, convenia tenirla á cobert de quicun assalt. Des de l' moment en que á nostres disparos se agregaren los dels mils soldats que acababan de arribar, alló, de majestuos é imponent, se convertí en sublim. Nostres certers disparos minyaban als adversaris, sembrant arreu la confusió y l' espant. Varios dels nostres queyan també, invocant, al sentirse ferits, al Cor de Jesús y al Papa.

Pimodán no s' cansaba de alentarnos: seguia tranquil dictant disposicions y ordenant las guerrillas del modo més convenient, y cuidant de omplir los espays que deixaba la mort. Nosaltres enardits y acalorats per las tres horas que portabam de combat, no habíam advertit que nostras municions anaban per moments disminuïnt y que no 'n podíam rebrer d' altres, puig estabam aislats dels nostres. L' intrépit Pimodán no ignoraba lo critich de nostra situació. Ja per moments lo foeh anaba debilitantse; á aquellas nutritas descàrregas que atronaban los espays havia succehit un foeh que anava minvant á pasos agegantats... Nosaltres ho notarem, per fi, mes nos quedaba encara la bayoneta, y ab ella podíam fer front y encara atacar al enemic... Ja sols d' en tant en tant se succehian los disparos... — Pimodán sembla conferenciar ab varios oficiais...

(Acabarà).

TREVALLS DE BARRINA.

CONVERSA.

— Ola, Francisquet, tú per aquí?
— Mira ara vinch de Vich.
— I Tornas ja de Vich, xiquet?
— Si; hi anat á veurer l' oncle,
— I Com se diu?
— Noy, ja ho hem dit.

XARADA.

Es un arbre ma primera
Ma segona un aliment
Y l' total es una cosa
Que no l' usan sinó 'ls vells.

Un Vilarodoní.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1—Consonant.	5 4—Pera pescar.
1 5 3—Nom d' home.	4 3 2 5—Bestia.
1 2 3 4 5—N' usan los memorialistas.	1 5 2 3—En las pastelerías.
4 5 2—Tothom ne fuig.	2 5—Nota de música.
3—Vocal.	

ROMBO.

1.ª Consonant. 2.ª Un número. 3.ª Nom de dona.
4.ª Amaniment. 5.ª Consonant.

M. G.

ANUNCIS.

LOS SEÑORES SUSCRITORES

á *La Hormiga de Oro, Revista Popular, Dogma y Razón* y á otros periódicos análogos que deseen hacer encuadrinar las colecciones correspondientes al año próximo pasado, pueden dirigirse al taller de encuadernaciones de Antonio Quintana, establecido en la calle de la Paja, número 27, donde se sirve con perfección, gusto y economía.

LO CRIT DE LA PATRIA

SETMANARI TRADICIONALISTA

NÚMERO MONUMENTAL

DEDICAT A SA SANTETAD LLEÓ XIII

8 paginas en fólio, de impresió á dos tintas, sobre magnífich paper glassejat, ab lo retrato de Lleó XIII y lo següent

SUMARI

Ad Leonem Papam XIII; A S. S. Lleó XIII, per la Redacció.—*I Visca l' Papa-Reyl* per Francisco de P. Oller.—*Roma y Lleó XIII*, pél Dr. don Joseph Juliá Pbre.—*Lleó XIII y la reacció católica*, per Enrich Plànas y Espalter, Subdiaca.—*Lleó XIII y la Francmaçoneria*, per Mariano Fortuny.—*A S. S. Lleó XIII*, (poesia), per Joseph Sanromà y Ripoll.—Varietats: *La patria dels Sants*, per Francisco de P. Capella.

EDICIÓ CASTELLANA

De igual número de páginas ab la traducció literal de los traballs continguts en la catalana é iguals condicions tipogràficas.

Preu de la edició catalana ó de la castellana

20 céntims de pesseta.

Imp. de Bertrán y Altés, Pelayo, 6 bis.